

In zeven minuten bijgepraat over... het evalueren van blended learning

1. Wat is het?

Je hebt je cursus omgezet naar een blended format. Dan ben je natuurlijk benieuwd of al je geleverde inspanningen iets hebben opgeleverd. Het goed evalueren van blended learning is daarom belangrijk. Hierbij stel je objectief vast of je vooraf gedefinieerde doelen daadwerkelijk behaald zijn. Dit kan natuurlijk alleen als je vooraf heldere doelstellingen hebt gedefinieerd: wat waren de doelen van het 'verblenden' van je cursus? Met de uitkomsten van de evaluatie kun jij, samen met andere ontwerpers en docenten, vervolgens zelf aan de slag om in een volgende iteratie een gerichte doorontwikkeling in te zetten en te blijven verbeteren.

2. Waarom moet ik dit weten?

Het evalueren van blended learning is niet nieuw, veel opleidingen en docenten evalueren de inzet van blended learning al. Zij gaan bijvoorbeeld na afloop van een onderwijseenheid met studenten in gesprek of in de vakevaluaties zijn vragen opgenomen om het blended learning ontwerp mee te evalueren. Wat hierbij belangrijk is, is dat de evaluatie objectief en systematisch plaatsvindt. Om dit te bereiken, moet je voorafgaand aan het herontwerp bepalen welke doelstellingen er zijn om de cursus te verblenden, zodat je hierop kunt evalueren. Daarnaast is het belangrijk om niet alleen 'data' bij studenten te verzamelen, aangezien deze data minder objectief en geschikt is dan gedacht wordt (Breetvelt, 2021). Zo zijn studenten vaak negatiever over cursussen waarin zij zelf actief aan de slag moeten, terwijl uit onderzoek juist blijkt dat actief leren een effectieve didactiek is. Het is in dat geval ook zaak om niet alleen in te zetten op het afnemen van vragenlijsten bij studenten, maar ook interviews te houden, observaties te doen en in te zetten op peerreview van het onderwijsmateriaal.

3. Hoe werkt het?

Het vooraf bepalen van de doelstellingen van het blended ontwerp en daar gericht op evalueren is dus belangrijk. Maar het is ook goed om op het juiste niveau te evalueren. Hiervoor zijn verschillende niveaus gedefinieerd

- op het instellingsbrede niveau. Vaak gaat het hier om een evaluatie van organisatie brede initiatieven die opgezet zijn om blended learning te ondersteunen. Een voorbeeld hiervan zijn de Teaching and Learning Centres: doen zij wat ze beogen te doen?
- op het niveau van cursusorganisatie (bijvoorbeeld onderwerpen als de inhoud van de module, de manier waarop de toetsing heeft plaatsgevonden, gebruikte technologie)
- vanuit het perspectief van de student (motivatie voor de cursus, ervaren autonomie binnen de cursus, ervaren bruikbaarheid van het onderwijsonderdeel etc.)
- perspectief van de docent (houding t.o.v. studenten, ervaring met technologie etc., docenttevredenheid, ervaring met technologie en professionalisering)
- op basis van de uitkomsten van de cursus (studenttevredenheid, studentbetrokkenheid, cursusuitskomsten).

Dus behalve dat de doelstellingen van blended learning kunnen verschillen, kan er ook nog op verschillende niveaus geëvalueerd worden. Juist daarom is het van belang hier vooraf goed over na te denken. In de praktijk zien we vaak dat evaluaties zich met name richten op het niveau van studenttevredenheid, terwijl het "verhogen van de studenttevredenheid" eigenlijk niet de doelstelling was van het herontwerp.

4. Waar moet ik op letten?

Bij het evalueren van blended learning is het belangrijk om zo vroeg mogelijk met de evaluatie te beginnen. Het liefste al voorafgaand aan het herontwerp van de cursus. Zo kan vastgesteld worden wat er wel en niet goed gaat in cursus en welke voordelen het herontwerp zou moeten opleveren. Op basis van deze doelstellingen kun je vervolgens je evaluatiemethode ontwerpen.

Een voorbeeld: veel opleidingen zetten blended learning in om hiermee actief leren te bevorderen. Actief leren wordt hierin opgevat als proces waarbij studenten leren door interacties aan te gaan met de aangeboden studiestof en echt over de stof na te denken, door deze te analyseren, synthetiseren en te evalueren (King, 1993). Een voorbeeld om dit 'te meten' is om gebruik te maken van 'student engagement' vragenlijsten zoals de Student Course Engagement Questionnaire (SCEQ) (Handlesman et al., 2005). Let er daarbij wel op dat veel vragenlijsten gebaseerd zijn op traditioneel campus onderwijs (en Amerikaans!) dus dat vaak een aanpassing moet plaatsvinden naar een blended learning omgeving.

5. Hoe kan ik starten?

Om te starten met het evalueren met blended learning kun je starten met het beantwoorden van de vier volgende vragen (Pombo & Moreira, 2012):

1. Wat is het doel van het blended ontwerp en daarmee ook het doel van de evaluatie?
Bijvoorbeeld het verbeteren van studentenbetrokkenheid, het digitaal lesmateriaal verbeteren, algehele cursuskwaliteit verhogen, etc.?
2. Wie moet daarbij betrokken worden?
Gaaf het om docenten, studenten of om onderwijsontwerpers?
3. Hoe en wanneer moet de evaluatie plaatsvinden?
Welke methodes van dataverzameling zijn er mogelijk? Worden deze verzameld gedurende de cursus of alleen na afloop?
4. Wat moet er exact geëvalueerd worden?
Het doceren, leren, cursus uitkomsten (cijfers), studenttevredenheid, studentbetrokkenheid (actief leren), kwaliteit van toetsen, cursusmaterialen, inzet technologie etc.

Op basis van deze antwoorden kun je je evaluatie vervolgens ontwerpen en uitvoeren. Het lectoraat Teaching, Learning & Technology werkt de komende periode aan het ontwikkelen van Nederlandstalige evaluatietools voor het evalueren van blended learning, afhankelijk van de doelstellingen en uitgaande van verschillende niveaus. Volg ons dus op [Linkedin](#)

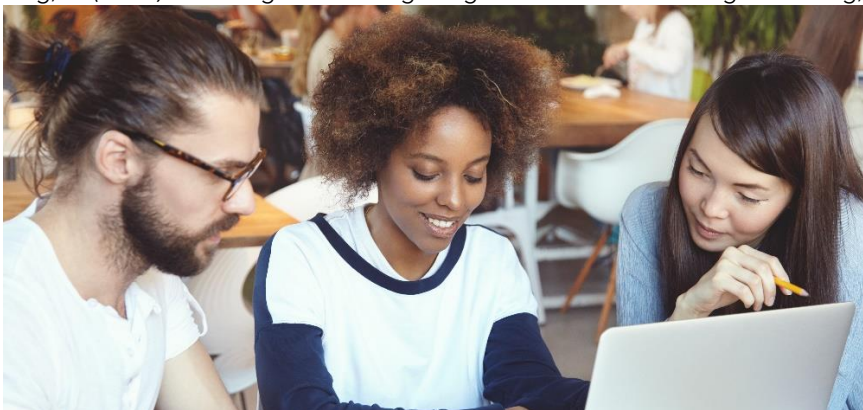
Literatuur

Breetvelt, Iris (2021). *Studentevaluaties basis voor docentbeoordeling en onderwijsverbetering? Erkennen en waarderen van wetenschappers*, 2019.

Handlesman, M. M., Briggs, W. L., Sullivan, N., & Towler, A. (2005). A measure of college student course engagement. *The Journal of Educational Research*, 98(3), 184-191.

Pombo, L., & Moreira, A. (2012). Evaluation framework for blended learning courses: A puzzle piece for the evaluation process. *Contemporary Educational Technology*, 3(3), 201-211.

King, A. (1993). From sage on the stage to guide on the side. *College Teaching*, 41(1), 30-35.

Heb je vragen of wil je meer informatie? Stuur dan een e-mail naar: lectoraattlt@inholland.nl

Of kijk op onze [website](#):

Hogeschool Inholland
Domein Onderwijs & Innovatie